

گزارش جامع تحلیلی تجارت
موتورهای الکتریکی یونیورسال
(AC/DC) با توان بیش از ۳۷.۵ وات

بهمن ۱۴۰۴

فهرست

۱. چکیده راهبردی

۲. شرح محصول

۳. شناسایی بازار هدف

۴. اطلاعات تجارت ایران

۵. تعرفه های گمرکی

۶. موانع غیر تعرفه ای

۷. جمع بندی

چکیده راهبردی

۸۵۰۱۲۰ HS Code موتورهای الکتریکی یونیورسال AC/DC با توان بیش از ۳۷.۵ وات

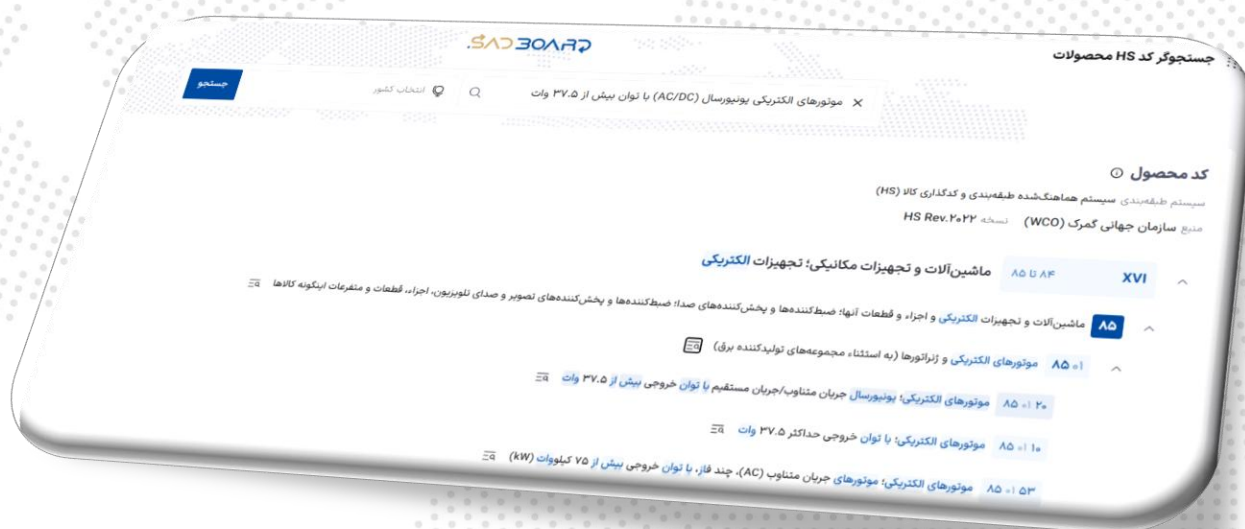
موتورهای الکتریکی یونیورسال با توان بیش از ۳۷.۵ وات یکی از اجزای کلیدی در زنجیره تولید بسیاری از صنایع مصرفی و صنعتی از جمله لوازم خانگی، ابزارهای برقی، تجهیزات صنعتی سبک و صنایع خدماتی به شمار می‌روند. ماهیت دوگانه‌ی این موتورها (قابلیت کار با جریان متناوب و مستقیم) باعث شده است که تقاضای آن‌ها در بازارهای مختلف، به‌ویژه در اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای مصرف‌محور، از ثبات نسبی برخوردار باشد.

بررسی تجارت خارجی ایران در کد تعرفه‌ای ۸۵۰۱۲۰ نشان می‌دهد که این کالا بیشتر در جایگاه یک کالای وابسته به زنجیره تأمین صنعتی ظاهر می‌شود تا یک محصول نهایی صادرات‌محور. الگوی تجارت ایران در این کد تعرفه‌ای عمدتاً منعکس‌کننده‌ی واردات موتورهای آماده یا نیمه‌ساخته برای تأمین نیاز صنایع داخلی و در عین حال صادرات محدود و هدفمند به برخی بازارهای منطقه‌ای است. این ساختار بیانگر نقش ایران به‌عنوان مصرف‌کننده صنعتی و مونتاژکننده در بخشی از زنجیره ارزش موتورهای الکتریکی است.

از منظر راهبردی، بازار موتورهای یونیورسال پرتوان برای ایران دارای دو مسیر بالقوه است: نخست، کاهش وابستگی به واردات از طریق توسعه تولید داخلی و انتقال فناوری در حوزه موتورهای الکتریکی استاندارد؛ و دوم، تمرکز بر صادرات منطقه‌ای موتورهای میان‌رده به کشورهایی که دارای صنایع مونتاژی مشابه ایران هستند. تحلیل روندهای تجاری، ترکیب شرکای تجاری و تغییرات ارزش واحد می‌تواند تصویر دقیق‌تری از امکان‌پذیری این مسیرها ارائه دهد و مبنای تصمیم‌گیری فعالان صنعتی و سیاست‌گذاران قرار گیرد.

شرح محصول و ساختار کد HS

در این گزارش، شناسایی و طبقه‌بندی محصول موتورهای الکتریکی یونیورسال جریان متناوب/جریان مستقیم (AC/DC) با توان خروجی بیش از ۳۷.۵ وات بر پایه‌ی جستجوگر کد HS پلتفرم صادرات انجام شده است. این ابزار با تطبیق نام محصول و ساختار رسمی سیستم هماهنگ‌شده (HS)، کدهای مرتبط را در سطوح مختلف طبقه‌بندی نمایش می‌دهد و امکان مقایسه میان کشورها را فراهم می‌کند.

کد شش‌رقمی HS

بر اساس جستجوی انجام‌شده، کد شش‌رقمی این محصول ۸۵۰۱۲۰ است.

این کد در نظام بین‌المللی HS به صورت زیر تعریف می‌شود:

- فصل ۸۵: ماشین‌آلات و تجهیزات الکتریکی
 - ردیف ۸۵۰۱: موتورهای الکتریکی و ژنراتورها (به جز مجموعه‌های مولد برق)
 - زیرردیف ۸۵۰۱۲۰: موتورهای الکتریکی یونیورسال (AC/DC) با توان خروجی بیش از ۳۷.۵ وات
- کد شش‌رقمی HS یک استاندارد بین‌المللی مشترک میان همه کشورها است.

کدهای هشت‌رقمی (NTLC) و نقش آن‌ها در تفکیک ملی

پس از سطح شش‌رقمی، هر کشور متناسب با نیازهای آماری، سیاست‌های تجاری، تعرفه‌ای و نظارتی خود، کد HS را به هشت رقم (و گاهی بیشتر) گسترش می‌دهد. این ارقام اضافه‌شده معمولاً برای موارد زیر استفاده می‌شوند:

- تفکیک دقیق‌تر بر اساس توان خروجی (وات یا کیلووات)
- نوع کاربرد (خانگی، صنعتی، خاص)
- ویژگی‌های فنی یا کنترلی
- اهداف تعرفه‌ای، محدودیت‌های وارداتی یا مشوق‌های صادراتی

بنابراین، در حالی که ۸۵۰۱۲۰ در همه کشورها یکسان است، اما کدهای هشت‌رقمی و ده‌رقمی می‌توانند از کشوری به کشور دیگر متفاوت باشند.

تفاوت ساختار کد در ایران، آمریکا و چین

- در ایران، کد هشت‌رقمی ذیل ۸۵۰۱۲۰ با تمرکز بر تفکیک توان خروجی و نوع موتور تعریف شده و مبنای آمار رسمی گمرک و سیاست‌گذاری صنعتی است.
- در ایالات متحده آمریکا، همان کد شش‌رقمی (۸۵۰۱۲۰) به چند زیرکد هشت‌رقمی تقسیم شده که جزئیات بیشتری درباره‌ی محدوده توان (مثلاً بیش از ۷۴.۶ وات، ۳۷.۵ تا ۷۴.۶ وات و بالاتر از ۷۴۶ وات) ارائه می‌دهد. این ساختار برای کنترل‌های فنی، ایمنی و تعرفه‌ای دقیق‌تر استفاده می‌شود.
- در چین، کدهای هشت‌رقمی ذیل ۸۵۰۱۲۰ با هدف تفکیک کاربردهای صنعتی، موتورهای و ژنراتورهای خاص و حتی مصارف خاص حمل‌ونقل یا تجهیزات دوگانه تعریف شده‌اند که بازتاب‌دهنده نقش چین به‌عنوان تولیدکننده و صادرکننده عمده تجهیزات الکتریکی است.

نسخه

HS Rev.۲۰۲۲

شرح	NTLC	کشور
موتورهای یونیورسال (Universal) با جریان متناوب و مستقیم (AC/DC) با قدرت بیشتر از ۳۷/۵ وات	۸۵۰۱۲۰۰۰	ایران
موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات اما حداکثر ۷۴/۶ وات	۸۵۰۱۲۰۲۰	ایالات متحده آمریکا
موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۷۴/۶ وات اما حداکثر ۷۳۵ وات	۸۵۰۱۲۰۴۰	ایالات متحده آمریکا
موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۷۳۵ وات اما کمتر از ۷۴۶ وات	۸۵۰۱۲۰۵۰	ایالات متحده آمریکا
موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی ۷۴۶ وات یا بیشتر	۸۵۰۱۲۰۶۰	ایالات متحده آمریکا
موتورها و ژنراتورهای الکتریکی (به استثنای گروه مولد): موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات موتور الکتریکی AC/DC دو منظوره برای وسایل نقلیه هوایی بدون سرنشین با توان خروجی بیشتر از ۱۶ KW برای کنترل اقلام با کاربرد دوگانه	۸۵۰۱۲۰۰۱۰	چین
موتورها و ژنراتورهای الکتریکی (به استثنای گروه مولد): موتورهای یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات سایر موتورهای دو منظوره AC/DC با توان خروجی بیشتر از ۳۷/۵ وات	۸۵۰۱۲۰۰۰۹۰	چین

اهمیت این تفاوت‌ها در تحلیل تجاری

شناخت تفاوت میان کد شش‌رقمی و کدهای ملی (هشتررقمی و بیشتر) برای تحلیل تجارت این محصول اهمیت بالایی دارد، زیرا:

- آمار صادرات و واردات ممکن است در نگاه اول قابل‌مقایسه به نظر برسد، اما در عمل شامل زیرگروه‌های فنی متفاوت باشد.
- بررسی بازارهای هدف، تعرفه‌ها و موانع غیرتعرفه‌ای بدون توجه به کدهای ملی می‌تواند به برآوردهای نادرست منجر شود.
- ابزار جستجوگر HS صادرات این امکان را فراهم می‌کند که این تفاوت‌ها به صورت شفاف دیده شده و تحلیل‌ها بر پایه‌ی کد صحیح هر کشور انجام شود.

شناسایی بازار هدف

رقابت مستقیم دو مدل متفاوت صنعتی:

- چین با تکیه بر مقیاس تولید، قیمت رقابتی و زنجیره تأمین گسترده
 - آمریکا با تمرکز بر کیفیت، فناوری، برند و کاربردهای صنعتی خاص
- در رده‌های بعدی، ایتالیا و هلند به‌عنوان صادرکنندگان اروپایی نقش مهمی در تأمین بازارهای منطقه‌ای و تخصصی ایفا می‌کنند، که معمولاً با ارزش واحد بالاتر و تمرکز بر کاربردهای صنعتی همراه است.

شاخص های صادرات کالای انتخاب شده
سال ۲۰۲۳

نام کشور	ارزش (دلار)	سهم (درصد)	تراز تجاری (دلار)	وزن خاص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (۲ ساله) (درصد)	رشد ارزش (۵ ساله) (درصد)
چین	166,886,154	17.67	161,254,691	27,668,116	6,337	17.11	3.59
ایالات متحده	145,446,888	17.51	-84,421,613	*	-	26.67	23.11
ایتالیا	83,443,788	8.79	4,715,633	9,759,344	8,511	-8.4	1.96
هلند	73,588,497	7.78	26,445,222	817,584	88,814	14.36	17.8
اسلونی	73,219,981	7.73	71,545,369	4,168,436	14,697	-2.67	-8.81

شاخص های واردات کالای انتخاب شده
سال ۲۰۲۳

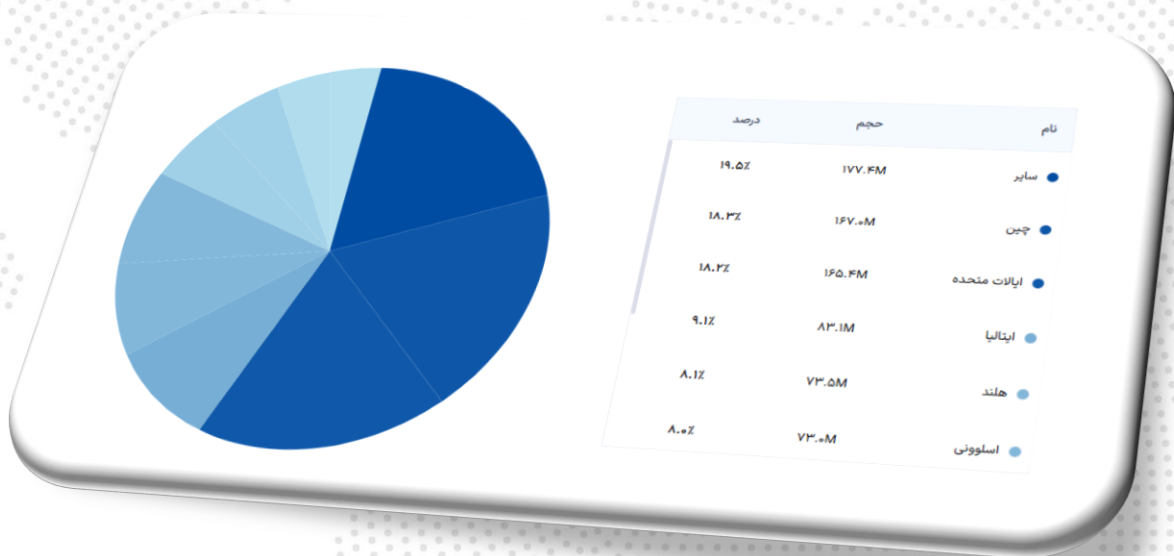
نام کشور	ارزش (دلار)	سهم (درصد)	تراز تجاری (دلار)	وزن خاص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (۲ ساله) (درصد)	رشد ارزش (۵ ساله) (درصد)
ایالات متحده	249,884,493	17.38	-84,421,613	*	-	12.73	25.19
چک	127,691,333	8.88	-1,323,444,499	3,889,213	33,819	4.81	9.96
اسپانیا	88,231,678	5.58	-46,465,981	1,338,482	65,216	51.18	61.18
آرژنٹین	79,771,714	5.55	-79,513,995	161,897,976	4,954	183.68	1.26
مکزیک	59,839,986	4.16	-54,333,368	*	-	-18.21	-5.59

تحلیل سری زمانی صادرات نشان می‌دهد که:

- چین رشد باثبات و افزایشی در ارزش صادرات داشته و همچنان بازیگر اصلی بازار باقی مانده است.
- ایالات متحده اگرچه نوسانات سالانه داشته، اما در مجموع جایگاه خود را در میان دو صادرکننده برتر حفظ کرده است.

- ایتالیا با وجود حجم کمتر نسبت به چین و آمریکا، از نظر ارزش هر تن صادراتی در سطح بالاتری قرار دارد که نشان‌دهنده تمرکز بر محصولات با فناوری بالاتر یا کاربردهای خاص صنعتی است.

این الگو نشان می‌دهد که بازار صادراتی این محصول تنها بر مبنای حجم نیست و کیفیت، استاندارد و کاربرد نهایی نقش مهمی در تعیین جایگاه کشورها دارد.

ساختار بازار جهانی واردات

ایالات متحده به‌تنهایی نزدیک به ۱۸ درصد از واردات جهانی را به خود اختصاص داده که بیانگر:

- گستردگی صنایع مصرف‌کننده (لوازم خانگی، ابزار برقی، تجهیزات صنعتی سبک)

- وابستگی بخشی از بازار به واردات، حتی با وجود تولید داخلی

جمهوری چک و اسپانیا به‌عنوان دروازه‌های صنعتی اروپا، نقش مهمی در مونتاژ، تولید ثانویه و صادرات مجدد این موتورها دارند، در حالی که برزیل و مکزیک عمدتاً بازارهای مصرفی و صنعتی در حال رشد محسوب می‌شوند.

بر اساس هم‌پوشانی داده‌های صادرات و واردات، می‌توان بازارهای هدف این محصول را به سه دسته اصلی تقسیم کرد:

۱. بازارهای مصرف‌کننده بزرگ: ایالات متحده، برزیل، مکزیک
۲. هاب‌های صنعتی و مونتاژ: جمهوری چک، اسپانیا، هلند
۳. بازارهای با ارزش افزوده بالا: ایتالیا و برخی کشورهای اروپای غربی

این ساختار نشان می‌دهد که برای ورود موفق به بازار جهانی HS ۸۵۰۱۲۰، استراتژی صادراتی باید هم‌زمان بر انتخاب بازار هدف مناسب، سطح فناوری محصول و موقعیت در زنجیره ارزش جهانی متمرکز باشد، نه صرفاً رقابت قیمتی که با بررسی داده‌های رادار تجارت می‌توان این مقایسه‌ها را انجام داد.

اطلاعات تجارت ایران

صادرات این محصول از ایران تقریباً کاملاً وابسته به بازار عراق است و سایر بازارها نقش حاشیه‌ای یا آزمایشی دارند. این الگو نشان‌دهنده صادرات منطقه‌محور و کم‌تنوع است.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک شرکای تجاری برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

نام کشور	ارزش (دلار)	تراز تجاری (دلار)	وزن خالص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (دوساله، درصد)	رشد ارزش (پنج ساله، درصد)
عراق	۴,۰۷۰,۴۸۶	۴,۰۷۰,۴۸۶	۱,۰۴۹,۵۱۴	۳,۸۷۸	▼۱۹.۷۴	▼۷.۸۲
افغانستان	۱,۰۷۷	۱,۰۷۷	۹۳۴	۱,۱۵۳	▼۹۸.۶۸	▼۶۷.۳۹

تمرکز صادرات در استان کرمانشاه نشان می‌دهد که نزدیکی جغرافیایی به عراق و دسترسی به مرزهای غربی، عامل اصلی شکل‌گیری جریان صادراتی این محصول بوده است، نه لزوماً تمرکز تولید صنعتی در سطح کشور.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک استان برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

استان	ارزش (دلار)	تراز تجاری (دلار)	وزن خالص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (دوساله، درصد)	رشد ارزش (پنج ساله، درصد)
کرمانشاه	۴,۰۷۰,۴۸۶	۴,۰۷۰,۴۸۶	۱,۰۴۹,۵۱۴	۳,۸۷۸	▼۱۶.۸۳	▼۱.۱۵
خراسان رضوی	۱,۰۷۷	-۱۹۰,۳۱۴	۹۳۴	۱,۱۵۳	▼۹۸.۶۸	▼۳۱.۲۶

غلبه گمرک پرویزخان نشان می‌دهد که صادرات این محصول به شدت به کریدور غرب کشور و تجارت مرزی وابسته است و هنوز به بنادر جنوبی یا گمرک‌های مرکزی تسری پیدا نکرده است.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک گمرک برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

گمرک	ارزش (دلار)	تراز تجاری (دلار)	وزن خالص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (دوساله، درصد)	رشد ارزش (پنج ساله، درصد)
پرویزخان	۴,۰۷۰,۴۸۶	۴,۰۷۰,۴۸۶	۱,۰۴۹,۵۱۴	۳,۸۷۸	▼۱۶.۸۳	▲۳.۷۷
دوغارون	۱,۰۷۷	۱,۰۷۷	۹۳۴	۱,۱۵۳	▲۱۵۰.۴۷	-

واردات ایران عمدتاً از چند کشور مشخص انجام شده است.

این ترکیب نشان می‌دهد که واردات ایران از منظر فناوری و قیمت، به شدت به تولیدکنندگان آسیای شرقی متکی است.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک شرکای تجاری برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

نام کشور	ارزش (دلار)	تراز تجاری (دلار)	وزن خالص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (دوساله، درصد)	رشد ارزش (پنج ساله، درصد)
چین	۲۰,۵۳۶,۳۱۷	۲۰,۵۳۶,۳۱۷	۳,۹۳۰,۵۴۰	۵,۲۲۵	▼۲۶.۸۳	▼۶.۷۹
امارات متحده عربی	۴,۱۴۰,۸۳۴	-۴,۱۴۰,۸۳۴	۷۸۷,۴۵۸	۵,۲۵۸	▼۲۰.۱۸	▲۱۱.۶۹
ترکیه	۸۰۶,۰۶۸	-۸۰۶,۰۶۸	۱۴۰,۱۳۱	۵,۷۵۲	▲۳.۸۴	▼۴.۰۳
سیشل	۳۷۳,۱۰۵	-۳۷۳,۱۰۵	۱۶,۰۲۱	۲۳,۲۸۸	-	-
جمهوری کره	۲۴۰,۷۲۷	-۲۴۰,۷۲۷	۴۹,۲۵۱	۴,۸۸۸	▼۷۵.۰۴	▼۲۶.۳

تحلیل واردات به تفکیک استان‌ها حاکی از تمرکز بالا در چند استان کلیدی است.

این الگو نشان می‌دهد واردات این محصول مستقیماً به مراکز تولید و مونتاژ داخلی هدایت می‌شود، نه مصرف خرد.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک استان برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

استان	ارزش (دلار)	تراز تجاری (دلار)	وزن خالص (کیلوگرم)	ارزش هر تن (دلار)	رشد ارزش (دوساله، درصد)	رشد ارزش (پنج ساله، درصد)
هرمزگان	۸,۲۴۱,۸۵۸	-۸,۲۴۱,۸۵۸	۱,۵۱۳,۹۷۱	۵,۴۴۴	▼۴۹.۱۴	▼۱۸.۲۱
بوشهر	۵,۴۶۷,۶۹۰	-۵,۴۶۷,۶۹۰	۱,۰۸۱,۹۰۷	۵,۰۵۴	▼۳۳.۴۶	▲۱۳.۲۷
خوزستان	۴,۷۶۲,۴۱۸	-۴,۷۶۲,۴۱۸	۸۱۶,۳۷۰	۵,۸۳۴	▲۶۶.۸۱	▲۶۲.۶۴
آذربایجان شرقی	۱,۴۹۸,۷۱۳	-۱,۴۹۸,۷۱۳	۳۷۰,۵۴۹	۴,۰۴۵	▲۷۰.۷۹	▲۷۸.۹
اصفهان	۱,۴۷۹,۷۳۶	-۱,۴۷۹,۷۳۶	۳۷۹,۱۵۴	۳,۹۰۳	▼۱۳.۵۴	▼۲۴.۷۸

گمرک‌ها و مناطق ویژه فعال در واردات

- منطقه ویژه شهید رجایی به‌عنوان مهم‌ترین درگاه ورود، بیشترین سهم ارزش واردات را ثبت کرده است.
- منطقه ویژه اقتصادی بوشهر و منطقه آزاد تجاری-صنعتی اروند (خرمشهر) در رتبه‌های بعدی قرار دارند.
- حضور مناطق ویژه اقتصادی نشان‌دهنده آن است که واردات این کالا غالباً با هدف تولید، مونتاژ یا تکمیل زنجیره ارزش انجام می‌شود، نه مصرف مستقیم.

شاخص‌های صادرات دلاری ایران به تفکیک گمرک برای کالای انتخاب‌شده در سال ۲۰۲۵

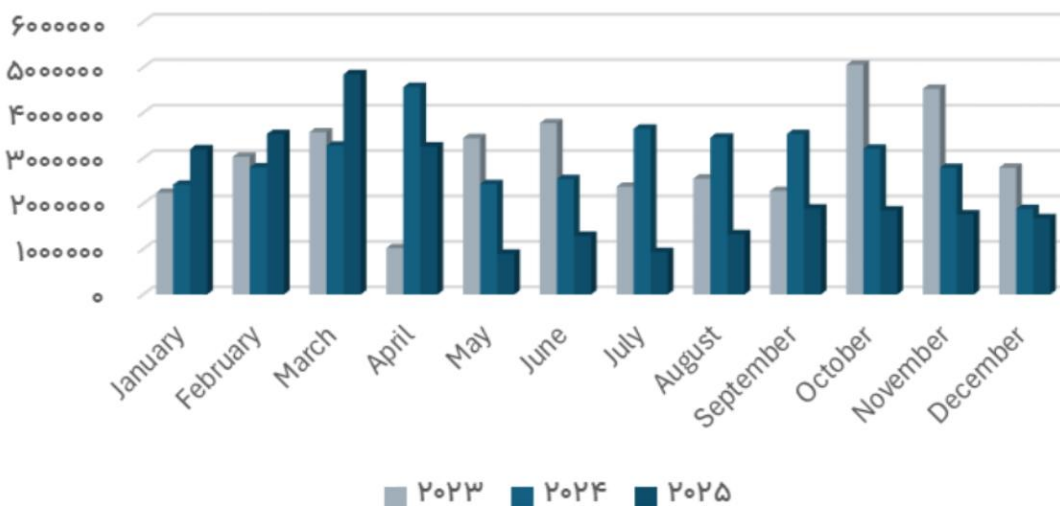
گمرک	ارزش(دلار)	تراز تجاری(دلار)	وزن خالص(کیلوگرم)	ارزش هر تن(دلار)	رشد ارزش(دوساله، درصد)	رشد ارزش(پنج ساله، درصد)
منطقه ویژه شهید رجایی	۸,۲۴۱,۸۵۸	-۸,۲۴۱,۸۵۸	۱,۵۱۳,۹۷۱	۵,۴۴۴	▼۴۸.۹۴	▼۱۸.۱۸
منطقه ویژه اقتصادی بوشهر ۱	۵,۳۱۱,۱۴۸	-۵,۳۱۱,۱۴۸	۱,۰۵۰,۶۸۲	۵,۰۵۵	▼۲۹.۸۹	▲۱۲.۷۱
منطقه آزاد تجاری اروند - خرمشهر	۴,۷۶۲,۴۱۸	-۴,۷۶۲,۴۱۸	۸۱۶,۳۷۰	۵,۸۳۴	▲۷۰.۱۹	▲۶۲.۳۱
اصفهان	۱,۴۷۹,۷۳۶	-۱,۴۷۹,۷۳۶	۳۷۹,۱۵۴	۳,۹۰۳	▼۱۳.۵۴	▼۲۴.۷۸
منطقه ویژه اقتصادی سهلان	۱,۳۸۵,۵۳۱	-۱,۳۸۵,۵۳۱	۳۵۷,۶۷۱	۳,۸۷۴	▲۱۳۲.۸۸	▲۷۲.۱۸

در رادار تجارت ایران صادرات تمامی این داده ها به صورت ماهانه هم قابل دسترسی است.

به طور مثال اینجا واردات ماهانه سه سال اخیر را برای موتور های الکتریکی یونیورسال AC/DC با توان بیش از ۳۷/۵ وات رو مشاهده میکنیم.

روند ماهانه واردات در سه سال اخیر
(ارزش - دلار)

تعرفه های گمرکی

(MFN) حقوق ورودی: میانگین حقوق ورودی عمومی (MFN) که توسط کشور واردکننده بر محصولات صادرشده از کشور صادرکننده در کد HS مشخص، اعمال می‌شود. این نرخ، همان نرخ استاندارد و بدون تخفیف کتاب مقررات صادرات و واردات کشور مقصد است که برای همه اعضای WTO یکسان است.

تعرفه ترجیحی: میانگین حقوق ورودی که در عمل و با احتساب تمام معافیت‌ها یا توافق‌نامه‌ها، توسط کشور واردکننده برای محصولات کشور صادرکننده در کد HS مشخص، اعمال می‌شود.

شاخص‌های تعرفه‌ای

تعرفه موتورهای الکتریکی؛ یونیورسال جریان متناوب/جریان مستقیم با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات از ایران به افغانستان

سال ۲۰۲۴ بازنگری ۲۰۱۷

کد تعرفه ملی (NTLC)	رژیم تعرفه‌ای	تعرفه گزارش شده	معدل درصدی حقوق ورودی (AVE)
۸۵۰۱۲۰۰۰	General tariff	۵%	۵

تخفیف ترجیحی: میزان اختلاف بین حقوق ورودی (MFN) و تعرفه ترجیحی (تعرفه‌ای که عملاً برای واردات اعمال می‌شود. این عدد نشان‌دهنده میزان «امتیاز» یا «تخفیفی» است که صادرکننده نسبت به نرخ عمومی دریافت کرده است. هرچه این عدد بزرگتر باشد، صادرکننده در آن بازار مزیت رقابتی قیمتی بیشتری دارد.

(HS.Rev) نسخه طبقه بندی کالا: نسخه سیستم نام‌گذاری سیستم هماهنگ‌شده (HS) که توسط کشور وارد کننده استفاده می‌شود.

نرخ تعرفه عمومی (General Tariff): در ایران، تعرفه گمرکی برای واردات این محصول تحت نرخ تعرفه عمومی (General Tariff) با مقدار ۵% تعیین شده است. این تعرفه برای واردات موتورهای

الکتریکی یونیورسال AC/DC با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات از کشورهای مختلف اعمال می‌شود و شامل تعرفه‌های استاندارد واردات است.

این تعرفه‌ها در واقع ابزارهایی برای کنترل میزان واردات و صادرات این کالاها میان ایران و شرکای تجاری هستند. تعرفه‌های گمرکی می‌توانند تأثیرات زیادی بر قیمت تمام‌شده کالا و به تبع آن جایگاه رقابتی ایران در بازارهای جهانی داشته باشند.

شاخص‌های تعرفه‌ای

واردات موتورهای الکتریکی؛ یونیورسال جریان متناوب/جریان مستقیم با توان خروجی بیش از ۳۷/۵ وات به ایران

سال ۲۰۲۴ بازنگری ۲۰۱۷

کشور صادرکننده	(MFN) حقوق ورودی	تعرفه ترجیحی	تخفیف ترجیحی	فاصله (کیلومتر)	سال گزارش	نسخه (HS.Rev) طبقه بندی کالا
چین	%۲۰	%۲۰	%۰	۵,۶۰۹	۲۰۲۰	۲۰۱۷
امارات متحده عربی	%۲۰	%۲۰	%۰	۱,۲۷۹	۲۰۲۰	۲۰۱۷
ترکیه	%۲۰	%۲۰	%۲۰	۲,۰۴۴	۲۰۲۰	۲۰۱۷
سیشل	%۲۰	%۲۰	%۰	۴,۵۰۵	۲۰۲۰	۲۰۱۷
جمهوری کره	%۲۰	%۲۰	%۰	۶,۵۶۲	۲۰۲۰	۲۰۱۷

در قسمت تعرفه های گمرکی صادربرد آمار بروز و دقیق این بررسی ها قابل مشاهده است.

موانع غیرتعرفه ای

در تجارت جهانی امروز، دسترسی به بازارها صرفاً به تعرفه‌های گمرکی وابسته نیست. بخش قابل توجهی از هزینه، زمان و ریسک ورود کالا به بازارهای بین‌المللی ناشی از مجموعه‌ای از مقررات و الزامات قانونی است که تحت عنوان موانع غیرتعرفه‌ای (Non-Tariff Measures – NTMs) شناخته می‌شوند.

- این مقررات شامل استانداردهای فنی، الزامات ایمنی، گواهی‌های انطباق، مجوزهای وارداتی، سهمیه‌ها، اقدامات ضد دامپینگ، الزامات ثبت و سایر مقررات رسمی کشورها هستند. رعایت این الزامات شرط ورود قانونی کالا به بازار مقصد است و عدم آگاهی از آن‌ها می‌تواند منجر به توقف کالا در مرز، افزایش هزینه‌های پیش‌بینی نشده و تأخیر در عرضه محصول شود.
- موانع غیرتعرفه‌ای برخلاف تعرفه‌های گمرکی، اغلب در متون فنی و مقررات تخصصی پراکنده‌اند و شناسایی و تحلیل آن‌ها بدون ابزار ساختاریافته دشوار است. با توجه به گسترش استانداردها و مقررات ملی در سال‌های اخیر، مدیریت ریسک مقرراتی به یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های تصمیم‌گیری تجاری تبدیل شده است.
- این مقررات در قالب یک چارچوب طبقه‌بندی استاندارد و قابل مقایسه سازمان‌دهی می‌شوند که امکان تحلیل ساختاریافته آن‌ها را در سطح محصول و کشور فراهم می‌کند. چنین رویکردی به فعالان اقتصادی اجازه می‌دهد پیش از ورود به بازار، تصویر دقیقی از الزامات قانونی، پیچیدگی‌های فنی و پیامدهای هزینه‌ای داشته باشند.

جدول موانع غیر تعرفه‌ای چین برای HS Code ۸۵۰۱۲۰

عنوان مقررات	شرح اقدام و مقررات (خلاصه)	نوع مانع (شرح NTM)	کد NTM
مقادیر مجاز بهره‌وری انرژی و درجات کارایی برای موتورهای کم‌توان	بهره‌وری انرژی: الزامات ایمنی و عملکرد محصول باید با استانداردهای GB ۱۲۳۵۰ و GB/T ۵۱۷۱ مطابقت داشته باشد.	الزامات کیفیت، ایمنی و عملکرد محصول	B7
ترتیب‌های اجرایی سیستم ارزیابی انطباق برای محدودیت استفاده از مواد خطرناک در محصولات الکتریکی	مواد خطرناک (RoHS): تامین‌کنندگان محصولات الکتریکی باید از طریق گواهی داوطلبانه ملی یا خوداظهاری، انطباق با محدودیت استفاده از مواد خطرناک را تایید کنند.	الزامات کیفیت، ایمنی و عملکرد محصول	B7
اقدامات اجرایی برای محصولات الکترومکانیکی مشمول صدور مجوز واردات خودکار	گواهی اجباری (CCC): برای واردات محصولات الکترومکانیکی که مشمول گواهی اجباری چین هستند، باید گواهی CCC یا گواهی معافیت از آن ارائه شود.	الزامات گواهی (Certification)	B83
فهرست کالاهای مشمول مدیریت مجوز واردات خودکار (۲۰۲۴)	مجوز واردات خودکار (Automatic Import License): واردات این کالا مشمول مدیریت مجوز واردات خودکار است و واردکنندگان باید برای ترخیص کالا این مجوز را دریافت کنند.	مجوزدهی به دلایل غیر اقتصادی	E12
بهینه‌سازی و تعدیل اقدامات کنترل صادرات پهنابندها	کنترل صادرات (اقلام دوگانه): صادرات موتورهای هوایی با حداکثر توان مداوم بیش از ۱۶ کیلووات که به طور خاص برای پهنابندها استفاده می‌شوند، بدون مجوز ممنوع است.	الزامات مجوز یا ثبت برای صادرات	P33
انتشار فهرست مجوز واردات و صادرات رمزنگاری تجاری و اقلام دوگانه	کنترل صادرات (امنیت ملی): صادرات اقلام و فناوری‌های ذکر شده در فهرست کنترل صادرات رمزنگاری تجاری، نیازمند دریافت مجوز صادرات از وزارت بازرگانی است.	الزامات مجوز یا ثبت برای صادرات	P33
مقررات اداره گواهی اجباری محصول (۲۰۰۹)	آزمون نمونه: موسسه صدور گواهی باید بر اساس ویژگی‌های محصول، نمونه‌برداری انجام داده و آزمایشگاه تعیین شده توسط CAA آزمون نوع محصول (Type Test) را انجام دهد.	الزامات آزمون (Testing)	B82
اقدامات تسهیل‌کننده برای قطعات خودرو وارداتی معاف از گواهی اجباری چین	بازرسی قطعات خودرو: برای قطعات خودرو وارداتی (که موتور می‌تواند جزو آن باشد) که معاف از گواهی اجباری هستند، امکان ترخیص با "خوداظهاری" وجود دارد، اما پس از آن تاییدیه لازم است.	الزامات بازرسی (Inspection)	B84
فرمان مدیریت مجوز کسب‌وکار پسماندهای خطرناک	ممنوعیت واردات پسماند: واردات یا ترانزیت پسماندهای خطرناک الکترونیکی (ضایعات موتورها) به چین ممنوع است.	ممنوعیت به دلایل غیر اقتصادی	E32
تعدیل اقدامات کنترل صادرات پهنابندها	پهنابندها: صادرات موتورهایی که برای پهنابندها استفاده می‌شوند، اگر صادرکننده بدانند برای اهداف نظامی یا تروریستی استفاده خواهند شد، ممنوع است.	ممنوعیت صادرات	P31

نکات مهم برای تاجران ایرانی:

- **استاندارد GB:** برای صادرات این موتورها به چین، حتماً باید استانداردهای ملی چین (سری GB) به خصوص در مورد بهره‌وری انرژی رعایت شود.
- **گواهی CCC:** این مهم‌ترین مانع فنی است. کالای شما بدون لیبل CCC و مدارک مربوطه اجازه ورود به بازار چین را نخواهد داشت.
- **مجوز خودکار:** اگرچه اسم آن "خودکار" است، اما واردکننده چینی باید حتماً پیش از ورود کالا، پروسه اداری آن را طی کند.

در محیط رقابتی تجارت بین‌الملل، دسترسی به اطلاعات دقیق، به‌روز و ساختاریافته درباره موانع غیرتعارف‌ای یک مزیت استراتژیک محسوب می‌شود؛ مزیتی که تصمیم‌گیری مبتنی بر داده را جایگزین تصمیم‌گیری مبتنی بر حدس و تجربه می‌کند و مسیر ورود به بازارهای هدف را شفاف‌تر و قابل پیش‌بینی‌تر می‌سازد.

جمع بندی

در این گزارش، وضعیت تجارت موتورهای الکتریکی یونیورسال (HS ۸۵۰۱۲۰) ایران مورد بررسی دقیق قرار گرفت. به طور کلی، صادرات ایران در این بخش بیشتر به کشورهای همسایه همچون عراق و افغانستان محدود است، در حالی که واردات از چین و امارات به عنوان تأمین‌کنندگان اصلی همچنان ادامه دارد. با وجود رشد صادرات، به ویژه در سال ۲۰۲۳، میزان ارزش هر تن صادراتی نشان‌دهنده آن است که محصولات ایرانی عمدتاً در دسته محصولات میانه‌رده قرار دارند و هنوز از لحاظ فناوری با رقبای جهانی فاصله دارند.

از سوی دیگر، موانع غیرتعرفه‌ای شامل استانداردهای کیفیت، گواهی‌های واردات، آزمون‌های انطباق و مقررات محیطی نقش مهمی در تجارت این محصول دارند. این موانع به ویژه در بازارهای خارجی، تأثیرگذار بر فرآیندهای واردات و صادرات هستند. به همین دلیل، به منظور کاهش وابستگی به واردات و بهبود صادرات، نیاز به ارتقاء کیفیت محصولات داخلی و رعایت استانداردهای بین‌المللی بیش از پیش احساس می‌شود.

در نهایت، با توجه به اینکه بازارهای صادراتی ایران در حال متمرکز شدن بر کشورهای منطقه‌ای است، پیشنهاد می‌شود که فعالان اقتصادی و دولتی به گسترش بازارهای هدف جهانی و بهبود قابلیت‌های تولید داخلی توجه ویژه‌ای داشته باشند. در این مسیر، انتقال فناوری و مشارکت‌های صنعتی می‌توانند در کاهش هزینه‌های تولید و افزایش رقابت‌پذیری جهانی مؤثر باشند.